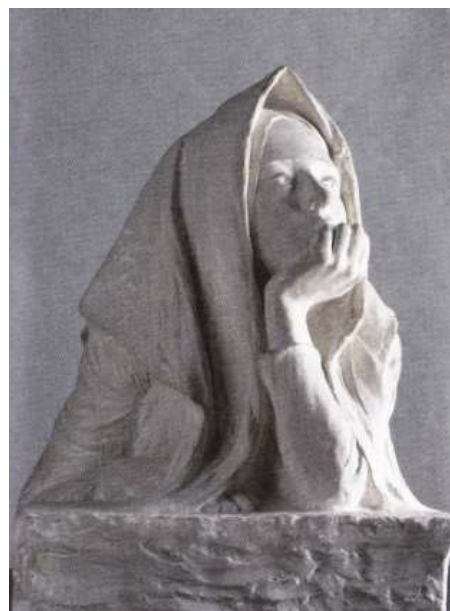

Möklintagården

Våren kommer

- Konstnär** Aron Jerndahl
(1858-1936)
- År** 1901
- Teknik** Gipsförlaga till bronsgjutning, h 54 cm
- Placering** Möklinagården, Grimkärrsvägen 1
Tel. 0224-801 43

Möklintagården domineras av den fina samlingen konst av Aron Jerndahl. Utomhus finns skulpturen Vid rågången som invigdes 1 januari 1958, den dag Aron Jerndahl skulle ha fyllt 100 år. Inomhus finns en stor samling av hans skulpturer i mindre format.

Aron Jerndahl tillhörde vid förra sekelskiftet Sveriges 5-i-topp-skulptörer. Hans liv är ingående skildrat av Lennart Parknäs i boken Aron Jerndahl – vardagslivets skulptör (Bokförlaget Atlantis 2011).

Aron Jerndahl (1858-1936), *Vid rågången*, brons 1906 (ev. tidigare), h 63 cm. Möklintagården, gräsplanen
Inköpt till Möklintagården för 10 000 kr. På plats i Möklinta 1 januari 1958, Aron Jerndahls 100-årsdag.

Vilan vid rågången

En fårad odalman står lutad mot sin gårdesgård. Blicken någonstans i fjärran, de grova händerna vilsamt lagda mot träet.

Det är ett stort lugn över den gamle mannen. Han har gjort sitt i övermått. En stunds vila vid gårdesgården gör gott i trött rygg och stela knän. Kanske ser han ett rådjur där borta i gläntan, kanske en räv som slinker iväg.

Eller – en annan tolkning – så kom denne bonde aldrig längre än till gårdesgården. Där innanför är hans värld, där är han kejsare. Utanför finns det okända, dit han längtade som ung men dit han aldrig tog sig. Nu är han nöjd med det han har, men lutar sig ändå mot gårdesgården ibland och funderar på hur det kunde blivit.

Tankfull vila. Vid bygdegården i Möklinta står skulptören Aron Jerndahls vilande bonde och funderar. Jerndahl själv var född i Östervad.

Skulpturen heter Vid rågången och står vid bygdegården i Möklinta. Konstnären, som gjort den, tog sig dock över gårdesgården. Han hette Aron Jerndahl och var född år 1858 i Östervad i

ALLEMANSKONST

Möklinta, där föräldrarna hade en gård. Han växte upp med arbete i skogen och på åkern, men var konstnärligt begåvad och drömde om att få ge sig iväg till Stockholm.

Aron Jerndahl gjorde allvar av den drömmen. Som Per Helge skriver i boken Om Sala: "En dag, det var på 1870-talet, tog han fem kronor av sina huggarpengar, gick till Broddbo station

och löste en biljett för 4:75 till huvudstaden".

Konstnärsläroverket blev till en början knagglig. Han försörjde sig först som metallarbetare, sedan som grovjobbare och dekorationsmålare.

På lediga stunder kopierade han konstverk

på Nationalmuseum och fick ibland sälja någon tavla. Så begav han sig på 1890-talet till Köpenhamn och Konstakademien där.

Han var också elev vid Krøyers målarskola.

Hemma i Sverige igen fick Aron Jerndahl en del uppdrag vid restaureringen av domkyrkan i Uppsala. Av Richard Bergh fick han rådet att satsa på skulptur och år 1900 debuterade han vid Konstnärsläroverkets utställning. Debutverket avbildade svärfadern och var en skulptur kallad Alderdomens skönhet.

Under många år kom sedan Aron Jerndahl att realistiskt och med värme och humor skildra landsbygdens människor. Han avled 1936.

Jerndahls verk finns bland annat på Nationalmuseum och Waldemarsudde. Utanför Thieliska galleriet i Stockholm står en jerndahlsk bonde och vilar på sin spade. Det lider mot skymning heter den, och man förstår att det handlar om att både dagen och livet lider mot sitt slut.

Samma stämning, samma tankfullhet finns hos bonden i rågången vid Möklinta bygdegård.

INGALILL FORSS NORBERG
0224-561 69

FOTO: PER-ERIK HAGMAN

Några av Aron Jerndahls konstverk inne i Möklintagården:

Aron Jerndahl, *Gård med hästar*, olja 49 x 59 cm.

Fredag 30 september 2011

Dubbelt upp Möklinta i ny bok om konstnär

Förre Möklintabon Lennart Parknäs skildrar ett livsöde: Skulptören och bygdens son Aron Jerndahl.

MÖKLINTA. Den Möklintafödde skulptören Aron Jerndahl (1858–1936) är en oförtjänt bortglömd konstnär som nu lyfts fram i ljust av Lennart Parknäs i dennes nya bok.

Lennart Parknäs såg under sin tid som Möklintabo till att Aron Jerndahl hedras med ett eget rum i Möklintagården. Utanför bygdegården står för övrigt Jerndahl-skulpturen i rågängen.

Lennart Parknäs har nu efter

SKILDRAR KONSTNÄRSLIV. Lennart Parknäs ger ut bok.

ARKIVFOTO: BIRGITTA ALENIUS

■ BOKEN OM SKULPTÖREN ARON JERND AHL

Aron Jerndahl – vardagslivets skulptör är titeln på den nya boken.

Den utkommer på Atlan-

tis förlag.

Boken är på 240 sidor, inbunden och rikt illustrerad.

Författaren Lennart Park-

näs har en bakgrund som psykolog, pedagog och skribent. Han har tidigare varit bosatt i Möklinta.

ett gediget forskningsarbete dokumenterat Jerndahls liv och arbete. I den nya boken, med titeln Aron Jerndahl – Vardagslivets skulptör, skriver Olle Granath så här i förordet:

"Det är en tankeställare att ett konstnärsskap som detta så fullständigt kan falla ur historien, i synnerhet som det rör sig om en person som ingalunda var isolerad och ensam i sin samtid. Desto större anledning finns det att känna tacksamhet och beundran inför den forskargärning som Lennart Parknäs ägnat Aron Jerndahl".

ARON JERND AHL VÄXTE upp i byn Östervad i Möklinta. Som ung för han till Stockholm, först för att bli verkstadsarbetare men med ambitionen att teckna och måla.

1886 kom Jerndahl in på Konstakademiet i Köpenhamn och konstnärsdrömmen tar alltmer form. Han fortsätter till Peder Severin Krøyers målarskola.

År 1899 deltar han i renoveringen av Möklinta kyrka, en av de få gånger han återvänder till hembygden.

I sin mycket rikt illustrerade bok, som i dagarna utges på Atlantis förlag, följer Lennart Parknäs konstnären, som mer och mer går över till skulpterandet.

Berättelsen går över utställningar, genombrott, kritik och familjeliv fram till den svåra olycka då Jerndahl förstörde sina händer i ett syrabad.

DET ÄR EN mycket fyllig och intressant skildring av ett konstnärsliv och dess förutsättningar under

NY BOK. Omslaget till Lennart Parknäs bok om skulptören Aron Jerndahl. Båda har Möklinta-anknytning.

1800-talet och början av 1900-talet.

Den som vill se mer av Aron Jerndahls verk kan för övrigt göra det på Konstakademien i Stockholm under oktober månad. En utställning där sammanfaller med utgivningen av Lennart Parknäs bok.

INGALILL FORSS NORBERG

Aron Jerndahl, *Trädgården vid Ateljén I*, pastell 25 x 47 cm.

Aron Jerndahl, *Trädgården vid Ateljén II*, pastell 31 x 50 cm.

Läs mera om [Aron Jerndahl](#).

Andra konstnärer i Möklintagården:

Elsa Celsing, *Brunte*, oljemålning, 84 x 149 cm.

Gåva av Jordbrukare-Ungdomens Förbund, JUF, vid invigningen av Möklintagården 25 oktober 1953.

Ur skriften *Möklintagården 50 år, 1953-2003*, sammanställd av Sven-Olov Larsson och Lennart Parknäs:

Gösta Pettersson, Hammarby, tidigare ordförande för JUF-avdelningen, lämnade över en vacker tavla från avdelningen. Denna förening finns egentligen inte, dess "gravöl" hölls 1948. Men lite pengar fanns kvar, och för dessa köptes en oljemålning. Tavlan är målad av konstnärinnan Elsa Celsing, Västerås. *Brunte* heter den.

– Landsbygden inte bara avfolkas, den 'avhästas' också. Hästarna kanske försvinner alldeles, men så må vi åtminstone ha en här på bygdegården, sa Gösta Pettersson.

Bengt Forsberg, akvarell.
Läs mera om [Bengt Forsberg](#).

Harry Vincent Hellgren, oljemålning 100 x 100 cm.

Interiör från Möklintagården.

Sten Ekendahl (1897-1968)

Bosatt i Forsbo, Möklinta i sin tidiga barndom, 1899-1903.

Edvard Jangö, *Forneby, utsikt mot Storsjön*, olja 1937, 34 x 40 cm resp. olja 1958, 62 x 80 cm

Läs mera om [Edvard Jangö](#).

Engbergrummet i Möklintagården

Målningar av Sixten Engberg

Läs mera om [Sixten Engberg](#).

Jan Jangö, *Grustaget utanför Ol-Ers*, oljemålning 1943, 34 x 47 cm.

Gåva av konstnären 13 februari 2005.

Ulla-Britt Jangö, oljemålning 2000, ca 35 x 28 cm.